

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Код: ЦЗП 1.20;

2. Назва: Заповідна справа;

3. Тип: обов'язковий;

4. Рівень вищої освіти: I (бакалаврський);

5. Рік навчання, коли пропонується дисципліна: 2;

6. Семестр, коли вивчається дисципліна: 3;

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 5,5;

8. Прізвище, ініціали лектора/лекторів, науковий ступінь, посада: Кушнірук Ю.С. доцент, к.геогр.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

9. Результати навчання: після вивчення дисципліни студент повинен бути здатним:

- аналізувати позитивні або негативні тенденції розвитку заповідної справи;
- дати характеристику заповідного об'єкту та території, обґрунтувати доцільність створення заповідного об'єкту та території;
- визначати диференційовані режими щодо охорони заповідних територій;
- виділяти "екологічний каркас" території за означеними критеріями, аналізувати та обґрунтовувати створення екологічної мережі;
- аналізувати оптимальність використання заповідних територій та об'єктів у природоохоронних, науково-дослідних, рекреаційних цілях та для потреб моніторингу навколишнього природного середовища за запропонованими критеріями;
- аналізувати просторове розміщення заповідних об'єктів на певній території, користуючись критерієм репрезентативності та запропонувати вдосконалення екологічної мережі;
- розраховувати збитки, нанесені порушенням режиму заповідника, заказника

10. Форми організації занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота, контрольні заходи (2 модулі, екзамен);

11. Дисципліни, що передують вивченню зазначеної дисципліни: Рекреаційна географія;

12. Зміст курсу: Введення в концепцію заповідної справи. Історія становлення заповідної справи як науки. Поняття про природно-заповідний фонд України. Міжнародна класифікація природно-заповідних територій. Оцінка значущості природно-заповідних територій. Створення об'єктів природно-заповідного фонду, їх управління та правове забезпечення функціонування. Наукова робота на територіях ПЗФ, їх охорона та збереження. Європейський досвід формування екомереж. Мета та принципи формування, збереження і використання екомереж. Природні заповідники. Біосферні заповідники. Національні природні парки. Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища. Регіональні ландшафтні парки. Природно-заповідні об'єкти колекційно-паркового типу.

13. Рекомендовані навчальні видання:

1. Грищенко Ю.М. Основи заповідної справи: Навч. Посібник, Рівне: РДТУ, 2000. – 239 с.
2. Грищенко Ю.М., Якимчук А.Ю. Природно-заповідні території та об'єкти лісового фонду (організація, охорона, управління). Навч. посіб. – Рівне: Волинські обереги, 2007. – 144 с.
3. Заповідна справа в Україні: Навч. посіб. / За ред. М.Д.Гродзинського, М.П.Стеценка. – К.: Географіка, 2003. – 306 с.
4. Природно-заповідний фонд Української РСР: Реєстр-довідник заповідних об'єктів /В.С.Одноралов, В.П.Давидок, О.Б.Божко та ін.- К.: Урожай, 1986.- 224с.
5. Якимчук А.Ю. Економіка та організація природно-заповідного фонду: Монографія. – Рівне: Ред.-вид. Центр НУВГП, 2007. – 208с.

14. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:

30 год. лекцій, 28 год. практичних робіт, 107 год. самостійної роботи. Разом – 165 год.

Методи: інтерактивні лекції, елементи проблемної лекції, індивідуальні завдання, впровадження ділових та рольових ігор, кейс-методів, індивідуальні та групові науково-дослідні завдання, використання мультимедійних засобів, презентації, семінари-дискусії.

15. Форми та критерії оцінювання:

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Підсумковий контроль (40 балів): **екзамен** тестовий в кінці 3 семестру.

Поточний контроль (60 балів): тестування (2 модулі), виконання практичних робіт.

16. Мова викладання: українська.

1. Code: CZP 1.20

2. Title: Nature reserves management.

3. Type: compulsory.

4. Higher education level: the 1st (bachelor's degree).

5. Year of study when the discipline is offered: 2.

6. Semester when the discipline is studied: 3.

7. Number of established ECTS credits: 5,5.

8. Surname, initials of the lecturer / lecturers, scientific degree, position: Kushniruk Yu.S., Candidate of Geographic Sciences, associate professor of the department of tourism, hotel and restaurant affairs.

9. Results of studies:: after having studied the discipline the student must be able:

- to analyze positive or negative trends in the development of the nature reserves concern;
- to give a description of the protected object and territory and substantiate expediency of creating the protected object and territory;
- to determine differentiated regimes regarding the conservation of protected areas;
- to allocate the "ecological framework" of the territory according to the defined criteria, analyze and substantiate the creation of the ecological network;
- to analyze the optimal use of protected areas and objects for environmental protection, research, recreational purposes and for the needs of environmental monitoring by the proposed criteria;
- to analyze the spatial placement of protected objects in a certain territory, using the criterion of representativeness and propose improvement of the ecological network;
- to calculate losses caused by violating the regime of the natural reserve, the protected woodland.

10. Forms of organizing classes: lectures, practical classes, independent work, control measures (2 modular controls, exam).

11. Disciplines preceding the study of the specified discipline: "Recreational geography".

12. Course contents: Introduction to the concept of the nature reserves management. The history of forming the nature reserves management as a science. Concept of the Natural Reserve Fund of Ukraine. International classification of nature reserved territories. Estimation of nature protected areas significance. Creating objects of the natural reserve fund, their management and legal provision of functioning. Scientific work on the territories of the NRF, their protection and conservation. European experience in the formation of eco-networks. The purpose and principles of forming, conserving and using ecological networks. Nature reserves. Biosphere reserves. National parks. Reserves, nature monuments, protected tracts. Regional landscape parks. Nature reserve objects of the collection-park type.

13. Recommended educational editions:

1. Hryshchenko Yu.M. Fundamentals of the nature reserves management: teaching manual, Rivne: RSTU, 2000. – 239 p.

2. Hryshchenko Yu.M., Yakymchuk A.Yu. Nature reserve areas and objects of the forest fund (organization, protection, management): teaching manual: – Rivne: Volyn's amulets, 2007. – 144 p.

3. Hrodzynskyi M.D. Nature reserves management in Ukraine: teaching man. / Edit. by M. D. Hrodzynskyi, M. P. Stetsenko. – K. : Geography, 2003. – 306 p.

4. Odnoralov V.S. Natural reserve fund of the Ukrainian SSR: Directory guide of protected objects. / V. S. Odnoralov, V.P. Davydiuk, O.B. Bozhko and others. – K.: Harvest, 1986. – 224 p.

5. Yakymchuk A.Yu. Economics and organization of the natural reserve fund: Monograph. – Rivne: Editorial and publishing centre of the NUWEE, 2007. – 208 p.

14. Planned types of educational activities and teaching methods:

lectures – 30 hours, practical work – 28 hours, independent work – 107 hours. Total - 165 hours.

Methods of teaching: interactive lectures, problem lecture elements, individual tasks, implementing business and role games, case methods, individual and group research tasks, using multimedia presentations, seminars and discussions.

15. Forms and assessment criteria:

The assessment is carried out on a 100-point scale.

Final control (40 points): **exam** in the form of testing at the end of the 3rd semester.

Current control (60 points): testing (2 modular controls), performing practical works.

16. Language of teaching: Ukrainian.

Head of the department of tourism,

hotel and restaurant affairs,

Candidate of Geographic Sciences, associate professor

S. I. Korotun

Національний університет
водного господарства
та природокористування